

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 21. — ŠTEV. 21. NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 25, 1924. PETEK, 25. JANUARJA, 1924. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

S KONVENCIJE UNITED MINE WORKERS

Radikalci v premogarski organizaciji so obnovili bitko, pa so bili povsem poraženi. — Predsednik Lewis se je smehljaj, ko so mu očitali, da je zmagal s pomočjo nasilja. — Radikalci niso dosegli vzkloniga glasovanja glede svojih predlogov. — Mrs. Tom Mooney navzoča.

Indianapolis, Ind., 24. januarja. — Radikalni delegat je na premogarski konvenciji, ki so bili vreraj poraženi na celi črti, so se obrnili danes na konvencijo United Mine Workers z izjavo, da bodo nadaljevali s svojimi bojem proti predsedniku John L. Lewisu in konservativni politiki sedanjega administracije.

Eden njih prvobornih, John Watt, tajnik podkrajja iz Springfield, Ill., je rekel, da bo dobil on ali kak drugi delegat besedo na ta ali oni način in da se bo obrnil na konvencijo s prošnjo, naj nastopi proti metodam predsednika Lewis, katere imenujejo radikalni metode s parnim valjarjem.

Predsednik Lewis se je smehljaj, ko je slišal to obdobje ter rekel, da je vodil prdседništvo v strogem soglasju s pravili, ki so bila sprejeta takoj prvi dan.

Priznanje Rusije kot odobreno od državnega tajnika Hughesa ter odobrenje predloge glede narodne delavske stranke s pridržkom, "da ne smemo podreti nobene gradbe, ki nudi sedaj le senco protekcije, dokler ne bo mogoče zgraditi novega poslopja." je bilo predmet glasovanja konvencije tekom preteklega večera, in s tem sta bili rešeni dve točki, glede katerih so radikalci v premogarski organizaciji predložili resolucije.

Resolucije radikalecev so določale brezpogojno priznanje sovjetske Rusije ter brezpogojni sprejem delavske stranke.

Radikalci so doživeli odločen poraz, ko niso mogli doseči vzkloniga glasovanja glede svojega predloga, da naj se nanovo ustoliči odstavljene uradnike okraja 26 v Novi Škociji in nadaljni poraz, ko ni hotela konvencija zaslišati Thomas Meyercough, "progresivnega" voditelja iz Pittsburgha, ki je bil izgnan iz organizacije na temelju sličnih obdolžitvev. Kontroverza glede Meyercougha pa je bila izročena komiteju za prizive in pritožbe.

Nadaljni današnji razvoj na konvenciji je bil, da je prišla v konvencijsko dvorano Mrs. Tom Mooney, koje mož je še vedno v ječi, potem ko je bil obsojen radi sovdležbe pri zaroti, vsled katere je bila vržena bomba tekom preparedness parade v San Francisco pred več leti. Mrs. Mooney je pojasnila, da hoče nastopiti, ker je bil v Californiji izvoljen nov governor in ker se pripravlja novo prošnjo za oproščanje Mooney-a. Predsednik Lewis ji je svetoval, naj se sestane z resolucijskim komitejem.

Program današnje seje obsega čitanje poročil resolucijskega komiteja. V celem je bilo vložnih 750 resolucij.

Med temi resolucijami jih je več, ki zahtevajo, naj se mednarodne organizatorje izvoli, ne pa imenuje. Enajst resolucij zahteva izvolitev mesto imenovanja konvencijskih komitejev. Petnajst resolucij zahteva zopetno ustoličenje Aleksandra Howatta iz Kansasa. Tri resolucije zahtevajo, da morajo biti vse premogarji državljani in petnajst nadaljnih hoče prepovedati "svičanje" kar od strani premogarjev. Neka resolucija obsoja tudi vojno.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA

Rasplošila na sadnje pošte in isplačuje "Poštni čkovni savod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugo, kjer je pač za hitro isplačilo najugodnejše.

1000 Din.	\$12.40
2000 Din.	\$24.60
5000 Din.	\$61.00

Pril nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Rasplošila na sadnje pošte in isplačuje "Jadranska banka" v Trstu. Opatiji in Zadru.

200 lir	\$ 9.90
300 lir	\$14.75
500 lir	\$23.75
1000 lir	\$46.50

Pril nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Za pošiljave, ki prisegajo znesek pet tisoč dolarjev ali po dva tisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsaprj. Računamo po ceni onega dne, ko nam dosepe poslani denar v roko.

Glede isplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSE STATE BANK
22 Cortlandt Street, Tel. Cortlandt 687, New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Bank.

ODBOR, KI JE PREISKOVAL SOVJETSKO PROPAGANDO.

Slika nam predstavlja senatni odbor za zunanje zadeve, ki je preiskoval sovjetsko propagando v Zdrženih državah. Z leve na desno so senatorji: Claude A. Swanson, W. E. Borah, I. L. Lenroot in G. W. Peper.

NADALJNE POGODBE GLEDE ŽGANIH PIJAČ

Državni tajnik Hughes je rekel, da bodo sklenjene žganjske pogodbe z nadaljnimi državami. — Branil je prodajo orožja za Obregona.

Nadaljne inozemske sile so pripravljene slediti vzgledu Anglije ter skleniti z Zdrženimi državami pogodbe, kojih namen je napraviti konec vtihotapljanju žganja. To je rekel državni tajnik Hughes v svojem pregledu ameriških odnošajev z inozemskimi silami na nekem sestanku sveta za inozemske odnošaje, ki se je vršil v New Yorku.

Boju proti vtihotapljanju žganja je posvetil državni tajnik največ pozornosti, a omenil je tudi mehški položaj ter izjavil, da bi pomenjalo pokazati hrbet prijateljski vladi, če bi ne hoteli prodajati Obregonu orožja in municije.

Ta vlada ne more zreti brezbrizno na ladje, ki preže v bližini obali ter čakajo na priliko, da vtihotapljajo v Zdržene države žganje. — je rekel državni tajnik.

Glede nesoglasja, ki je bilo posledica prepovedi opojnih pijač na inozemskih ladjah, ki pridejo v ameriška pristanišča, je rekel Hughes, da je imel kongres polnomoč določitve vseh kazni in zaplenjenj v tem slučaju.

Kongres se je že poslužil te avtoritete, — je rekel, — ter izvel od kazni in zaplenjenj transito promet skozi Panamski prekop katero izjemo je najvišje sodišče potrdilo.

Kar je storil kongres stori lahko v isti meri tudi sila, ki sklepa pogodbe in vsled tega se je dovolilo ladjam, ki prihajajo v ameriška pristanišča z blagom, to je z opojnimi pijačami, ki niso namenjene za Zdržene države, isti status kot ladjam, ki vozijo skozi Panamski prekop.

Glede možnosti prohibicijskih pogodb z zunanjimi silami je rekel Hughes: — Veseli me objaviti tukaj, da je bil sklenjen dogovor z Anglijo. Tudi druge sile so pripravljene nastopiti na slični način. To bo pomenjalo dolg korak proti odstranjenju vzrokov nespornizma in na ta način bomo služili tudi interesom splošnega miru.

NAGEL RAZVOJ STAVKE ANGLEŠKIH STROJNIKOV

Splošna javnost zasleduje z velikim vznemirjenjem razvoj stavke strojnikov in kurjačev. — Obrat na boljše ali slabše.

London, Anglija, 24. januarja. Angleška javnost je danes z velikim napetostjo in velikim strahom zasledovala razvoj v stavki železniških strojnikov in kurjačev, kajti zagotovo se je smatralo, da se morajo stvari definitivno obrniti na boljše ali slabše in sicer radi dejstva, da so upravitelji železnice sklenili preložiti na poznejši čas svoj sklep glede predloga unije strojnikov za konferenco.

Splošno pa se je danes domnevalo tukaj, da ne bodo izvrševalni uradniki železnice v nobenem slučaju privolili v novo razpravo zadev, involviranih v stavko in da se hočejo v vsakem slučaju zanašati na pravorek železniškega meznega sveta.

Kot znano je bila stavka železniških strojnikov in kurjačev posledica dejstva, da ni hotela Ass. Society of Locomotive Engineers and Firemen sprejeti odločitve meznega sveta, ki se je tikala skrčenja plač.

V nekaterih krogih prevladuje utis, da se železniškim upraviteljem prav nič ne mudi dovesti do uravnave, ker so prepričani, da bodo najbrž manj izgubili kot pa unija vsled nadaljevanja stavke, a to je najbrž le njih lastno, subjektivno naziranje.

Kljub temu pa je značilno dejstvo, da so uradniki železniških kompanij večeraj zvečer izjavili, da so vrlo zadovoljni s položajem.

SEDEM ŽRTEV POŽARA.

Lyndonville, Vt., 23. januarja. Včeraj je požar uničil dve poslopji. Pri tem je izgubilo življenje sedem oseb. Šele po dolgotrajnem prizadevanju ognjegasev se je posrečilo požar omejiti.

PAPEŽ SPREJEL V AVDLJENCI AMERIŠKE MORNARJE.

Rim, Italija, 23. januarja. — Papež je sprejel v avdijenci 80 mornarjev in častnikov z amerike bojne ladje "Pittsburgh". Po kratkem razgovoru so šli mornarji mimo papeža. Vsak je pred njim pokleknul ter mu poljubil prstan. Vsakemu posamezniku je dal papež svoj blagoslov.

RUSKA PRESTOLICA BO "LENINGRAD"

Glavno mesto sovjetske Rusije se bo zanaprej imenovalo Leningrad. — Velikanski spreved ob Leninemov trupu. — Straža ob mrtvaškem odru.

Moskva, Rusija, 24. januarja. Petrograjski sovjet je sprejel resolucijo, naj se zanaprej imenuje mesto Petrograd Leningrad na čast pokojnemu voditelju sovjetske Rusije.

Mimo Leninovega trupa, ki je javno razstavljeno, se pomika od jutra do večera nepregiedna vrsta ruskega naroda.

Vsako do hoče še enkrat pogledati v lice moža, kojega ime imenuje ves svet bodisi z največjim spoštovanjem, bodisi z največjim sovraštvom.

Straža, ki stoji ob njegovem odru se menja vsakih deset minut. Stražijo ga ljudski komisarji, voditelji strank in zadrug ter člani izvrševalnega odbora komunistične stranke. Stražili ga bodo do pogreba.

V Moskvo je dospela strahovita množica Leninovih čestilcev. Sveti Sinod je na predlog nadškofa Fodkina proglasil Lenina kristijanom.

Vodstvo sv. Sinoda je pisalo predsedniku Kaleninu pismo, ki se zaključuje z besedami: "Večen spomin in večer mir tvoji dolgoslužeci, dobri kristijanski duši".

Sovjetska vlada bo nadaljevala Leninovo politiko. Nadaljevala bo delo, katero je on započel — je rekel zunanji minister Čičerin časnikarskim poročevalcem.

Troeki je brzojavil iz Tiflisa. Napredujemo ter visoko dvigajmo desnico, v kateri naj se sveti baklja leninizma. Zdržimo se, ker nam prete novi boji.

V PARIZU SE BO ZOPET PORAŽIL KRUH.

Pariz, Francija, 23. januarja. Pekovska zveza je prosila vlado, naj ji dovoli zvišati ceno kruha za en sou pri vsakem kilogramu. Prošnjo vtemeljujejo s tem, ker je cena moki zopet narasla.

FRANCOZ JE VTIHOTAPLJAL ŽGANJE V NEW YORK.

Marselles, Francija, 23. jan. Tukajšnje mornariško sodišče je obsodilo mesarja s parnika "Asia" na štirideset dni ječe, ker se mu dokazali, da je vtihotapljal žganje v New York.

ZDRUŽENE DRŽAVE IN MEHIŠKA VLADA

Vstaši so našli dvoje trupel z ameriške ladje "Tacoma". V vročem boju z Obregonovci so imeli vstaši petdeset mrtvih. — Federalne čete so zavzele mesto Ozuluana. — Ustanovitev železniške zveze med Tampico in Monterey. — Prodaja ameriških ladij.

Dallas, Texas, 24. januarja. — V oficijelnem sporočilu vstaških sil de la Huerte, ki je bilo poslano iz Vera Cruza tekom pretekle noči in katero je ujela Dallas News radijska postaja se glasi, da so našli trupli dveh radijskih operatorjev, ki sta padla z ameriške križarke "Tacoma" in da so trupli poslali v Zdržene države.

V nekem poročilu na Associated Press iz Vera Cruza se je glasilo, da so utonili kapitan Sparrow s križarke "Tacoma" in dva radijska operatorja, ko so padli vsi trije s križarke tekom viharja v ponedeljek in torek. Poroča se tudi, da je izginil tekom viharja še nadaljni častnik.

Vihar je zadel križarko v nedeljo popoldne, potem ko sta bila kopitan Sparrow in posadka posvarjena. Kapitan je ostal na krovu v družbi devetnajstih mož. Vlačilni čolni, ki se skušali sploviti "Tacoma", so morali prekiniti svoje delo radi viharja, in križarka je nasedla na skale. Kapitan je skušal s svojimi možmi popraviti radijske priprave, ko ga je odneslo valovje s krova.

Kaj se je zgodilo na "Tacomi", je ostalo na obali neznano do torka, ko se je približal križarki pilotni čoln. Vsi člani posadke so sedaj zapustili havarirano križarko, nekateri so poškodovani.

Tampico, Mehika, 24. januarja. — Federalne sile, kojih naloga je pregnati vstaške tolpe iz petrolejskega okraja, so zavzele mesto Ozuluama, v pokrajini Huasteca.

Vstaši so včeraj zavzeli Linared, med Monterey in Ciudad Victoria, a oddelek federalnih čet iz Minterey se je zopet polastil mesta. Tekom spopada je padlo več kot petdeset vstašev.

Pričakovati je, da bo železniška služba med Tampico in Monterey v par dneh zopet ustanovljena.

Washington, D. C., 24. januarja. — Čeprav ni nobene postavne ovire proti prodaji bojnih ladij, katerih se je iznebila vlada Zdrženih držav pred washingtonskim dogovorom, bodo Obregonovi zastopniki v tej deželi najbrž opustili vsa nadaljna pogajanja glede nakupa bojnih ladij in sicer radi razpoloženja v ameriških vladnih krogih, da bi taka transakcija kršila duha, če že ne črke ameriških pogodbenih obligacij.

Veliko število ladij, ki so primerne za uporabo proti vstašem, se nahaja v privatnih rokah, a se domneva, da so te ladje prav tako podvržene omejitvam glede prodaje kot ladje, ki so še vedno last vlade Zdrženih držav.

Ena najbolj kočljivih točk v sedanji homatijah z Mehiko je bila odpravljen, ko je amer. konzul v Vera Cruzu sporočil, da je odredil de la Huerta odstranjenje vseh min in drugih ovir iz pristanišč Puerto Mexico, Frontera in Vera Cruz.

BERLIN PRIČAKUJE, DA BODO IZVEDENCI DOGNALI RESNICO.

Berlin, Nemčija, 24. januarja. Nemčija pričakuje, da bodo izvedeni reparaacijski komiteji, ki so se sestali v Parizu ter bodo kmalu prišli v Berlin, dognali resnico, — je rekel finančni minister Luther v nekem govoru, katerega je imel večeraj v Hamburgu.

Kakorhitro bo storjeno to ter bo svet izvedel resnico, — je trdil, — bo svet tudi sklenil, da je treba reparaacijski problem rešiti na ta način, ki bo dovoljeval Nemčiji okrevanje. — Predvsem moramo uporabiti vse svoje sile, da uredimo notranje zadeve. Ideja rentne marke je ustavila tiskalne stroje za bankovee, a mi moramo storiti vse, da preprečimo nadaljno padanje vrednosti denarja.

FRANCOŠKE VOLITVE BODO MESECA MAJA.

Pariz, Francija, 24. januarja. Danes je sklenil kabinet, naj se vrše volitve za državni zbor sredi meseca maja.

DOVOLJ KAPITALA ZA ČESTERJEVE KONCESIJE.

Carigrad, Turčija, 23. januarja. Major Clayton Kennedy, je sporočil novemu ministru za javna dela, da ima "Ottoman-American Development Company" dovolj kapitala, da bo zadošila vsem pogojem Cesterjevih koncesij.

LOZANJSKA POGODBA BO KMALU ODOBRENA.

Pariz, Francija, 23. januarja. Danes je razpravljaj zbornični odbor o lozanski pogodbi med Turčijo in zavezniki. V par dneh se bo zavzel za stvar predsednik Poincare. Pogodba bo odobrena najbrže še pred volitvami.

KOMUNISTIČNA ZAROTA?

London, Anglija, 24. januarja. V nekem poročilu iz Carigrada se glasi, da so razkriji tam veliko zaroto ruskih komunistov. Baje so oblasti izvedle številne aretacije.

IZSELJEVANJE IZ AVSTRIJE.

Dunaj, Avstrija, 24. januarja. Izselsjevanje iz Avstrije je nekoliko naraslo.

Tekom novembra meseca preteklega leta je zapustilo deželo 882 oseb, da si poiščejo novih domov. Šeststo teh izseljencev je odšlo v Zdržene države, ostali pa večinoma v republike Južne Amerike, predvsem v Brazilijo.

NOVA PRISELJENIŠKA PREDLOGA.

Washington, D. C., 24. jan. — Te dni bo predložena poslanski zbornici nova priseljeniška predloga, ki zahteva, naj se število loga, ki zahteva, naj se število no pa število priseljencev iz južno-evropskih držav.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto letje	\$7.00
In Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni in praznikov.
Dopis brez podpisa in obecnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bližavice naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALMCO PRINTING CO.
TRADES UNION COUNCIL
NEW YORK CITY

DELAVCI NA KRMILU

Ko je šlo za zaupnico Baldwinovi vladi, je bilo oddanih zanj 256 glasov, proti nji pa 328.

Tedaj je bilo jasno, da bo prevzela vladno krmilo delavska stranka.

Ramsay MacDonald, ki je bil dotlej navaden politični pomorščak, je vzel krmilo v roke.

In ko je stopil h krmilu, je rekel: "To je strašna odgovornost."

Noben govornik, ki govori v interesu samega sebe, bi ne smel izreči takih besed.

MacDonald je prevzel kontrolo, toda za seboj ima samo manjšino v zbornici.

Vladal bo le toliko časa kot se bo ljubilo liberalcem. Liberalci ga bodo strmoglavili, kakorhitro bo začel šariti s kakim radikalnimi idejami.

MacDonald je prišel h krmilu v najbolj kritičnem momentu dosedanje evropske zgodovine.

V Evropi je treba uveljaviti mir. In MacDonald ve, da je Angliji zadana ta težka naloga, ker je edinole Anglija sposobna, da jo reši.

Anglija je pa v veliki zagati.

Doma ima armado nezaposlenih. Proti tej armadi se ne more in ne sme poslužiti drastičnih sredstev.

Izven doma ima pa še lužje komedije.

V Indiji prevladujejo nacionalisti. Ulstersko vprašanje na Irskem tudi še ni rešeno.

Dva dni pred padcem Baldwinovega kabineta so zaštrajkali v Angliji železničarji.

Angleška delavska vlada se mora vsled tega boriti z razmerami, ki so površnemu opazovalcu naravnost nepojmljive.

Prvič v zgodovini Velike Britanije je prišlo delavstvo na krmilo.

In ker ni prišlo nasilnim potom, pač pa potom javnih volitev, je to izrednega pomena.

Kljub temu pa nima delavska vlada dosti vzroka in povoda, da bi se veselila svoje zmage.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa.

Kakor na svetu vse mine, tako so tudi minuli božični prazniki in z njimi razne narodne zabave, ki so bile več ali manj z istimi v tisti zvezi.

Minulo pa je tudi leto 1923. in nastopili smo leto 1924. Kaj nam vsega prinese, je nemogoče reči, več kot gotovo je pa, da prej več slabega nego dobrega.

Prvo, kar smo tukaj imeli na narodnem polju, je bila igra "Deseti brat". Igra "Deseti brat" je za naše diletantске odre nekaj posebnega, izvanrednega. Prvič je veliko delo 5. dejanj, ki zahteva 22 igralcev in igralke. Drugič je pa igra nekaj tako narodnega in tako tesno spojena s slovenskim narodnim življenjem, da vsakega, ki količikaj pozna slovensko dušo, naravnost očara. V nji nam podaja pisatelj Jurčič najizrazitejšo značaje našega pripadnega seljaka in naobražena v prošli dobi.

Če pogledamo samo našega nad vse tipičnega gorskega kočarja Krjavlja, kako mu nikdar ne zmanjka pripovedk za časa njegovega službovanja kot pomorščaka in kako se nam z njim razgali njegov otopeni duh, ki dere neprestano dalje kot potok in se ne ustavlja za hip, niti ob tragični smrti Martineka, da bi ne izražal nizkih poželjenj po njegovi dedščini.

Drugi tip je značajni in naobraženi visokošolec Kvas, ki ima vse čednosti naobražena.

Nadalje stari stic, pijanček in Dobrovoljček Dolef, ki je v svoji mladosti študiral, pa pozneje vsled svojega pijančevanja popolnoma propadel. Pristni značaj študiranega pijančka iz boljše rodbine.

Potem izvanredna prikazen Martin Spak, deseti brat, sin

Peter Zgaga

Pred kratkim je prišel v New York mlad človek ter prinesel priporočilo z Westa od nekega gospoda. Priporočilo je pokazal newyorškemu gospodu.

Newyorški gospod ga je priporočil svojemu udanemu pristašu.

Udani pristaš je vzel mladega človeka k sebi na jerperge in košto.

Tako so bili nekaj časa vsi zadovoljni: oni gospod na Westu, newyorški gospod, mladi človek in udani gospodov pristaš.

Navsezadnje je bil pa le eden zadovoljen, namreč mladi človek. Jezni so pa ostali trije: newyorški gospod, gospodov pristaš in westarski gospod.

Mladi človek je namreč pobral v stanovanju vse, kar mu je prišlo v roko ter jo užagal iz New Yorka.

Z gospodu res ni dobro imeti posla. Tisti, kateremu očitajo, da je socialist in komunist, je ponavadi boljši človek ter goče imeti opravka s sleparji, katere gospoda priporoča.

Dosedaj je bilo mogoče pomlajati le moške. Ruski zdravnik dr. Veronov je prvi napravil tozadnevne poskuse.

Devetdesetletnemu starcu je vcepil simpanzovo žlezo, in glej — starec se je hipoma izpremenil v mladeniča ter je začel skakati kot kozel.

Pri ženskah pa ta duševna in telesna pomladitev dosedaj ni bila mogoča.

Na nekem predavanju strokovnjakov je izjavil dr. Veronov, da stari ženski ni mogoče vcepiti nobene žleze.

Sedaj se je pa pojavil francoski zdravnik, dr. Grion, ki je ovrgel Veronovo trditev.

Zanimiv je naslednji del poročila: — Neki postarni, duševno zaostali ženski je vcepil dr. Grion žlezo ovce. V hipu se je izpremenila.

Po mojem mnenju bi pa ne bilo potrebno vcepjati ženskam ovčjih žlez. S temi so nekatere že precej oblagodarjene. In zaenkrat imajo hvalobogu tudi gosjih dovolj. Gosjih in pavovih.

In večina moških bo tudi lahko prestala brez oslovskih in telečjih žlez. To se posebno politikov tiče.

Nekateri pravijo, da imajo moške z dolgimi lasmi ponavadi srečo.

To je vse lepo in mogoče. Toda dolge lase morajo imeti na glavi.

Vsi svetniki naj se te pa usmili, če ti najde žena dolg las na suknji.

Maternemu jeziku se zato pravi materni jezik, ker oče ponavadi ne pride do besede.

Poročajo, da se je te dni v Berlinu naslednje pripetilo: Možak je kupil za dve milijardi mark pasjo klobaso. Domov se je odpeljal s cestno železnico. V Nemčiji imajo pa na cestnih železnicah karte. Ker ni mogel klobase nikamor drugam zaviti, jo je zavil v železniško karto. Prišel je konduktor ter je Nemu karto punčal. Skozi punčano luknjo mu je padla klobasa ter je ni mogel nikdar več dobiti na tleh. Pri iskanju je pa našel šivanko ter jo je prodl za pet milijard mark.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA
NA KRVAVIH POLJANAH
Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino \$1.50

EDEN najvažnejših pridelkov, ki jih potrebuje slovenska gospodinja za kuhinjo, je mleko. Bordenovo Evaporirano Mleko da najboljšo uspeher. Bogato je, smetano ima ter napravi najbolj okusna jedila. Lahko ga uporabljate sleherni dan za kuho in peko. Poskušajte ga v kavi.

Če hočete vedeti, kako kuhati z Bordenovim Evaporiranim Mlekom, nam pošljite ta oglas s svojim imenom in naslovom.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BLDG. NEW YORK

Lorain, Ohio.

Čuk se je oženil, tri la-la, sova ga je vzela, hop-sa-sa! Tako nekako se slišijo glasovi oziroma odločki iz pesni po lorainski naselbini. Saj vendar se čuki in sove ne ženijo v zimskem času, pa še ko je tak mraz.

Nekega večera je posebno zavrsalo po naselbini, kajti čuk, ta zanikarni ponočnjak, si je dovolil preveč prostosti.

To je bilo v nedeljo 13. januarja zvečer, ko je Humoristični klub "Čuk na palci" priredil privatni banket ali zabaven večer samo za člane. Povabljeni so bila vsa slovenska dekleta iz takajšnje naselbine z namenom, da pristopijo h klubu, in temu povabilu se je tudi večina odzvala.

Zdaj gre govorica na okoli, da prirejamo veselice, da dobiček gre samo nam članom v korist in da noben ne ve, kakšen namen ima klub.

To je vsak lahko videl in čital v Glasu Naroda. Precej ko je bil klub ustanovljen, je bilo priobčeno, kakšen pomen ima in na kakšni podlagi sestoji. Če bi kateri rad vedel več, se mu drage volje raztolmači osebno.

Za pokritje stroškov omenjenega večera je bil denar vzeti iz mesečnega assessmenta, pa ne od dobička preteklih veselice. Oni denar je še ves v blagajni. Če se kateremu neverjetno zdi, se lahko prepriča. Naj gre k tajniku Milanu Kragelju. On bo vsakemu lahko knjige prečital, da se vsak lahko prepriča, da je resnica. Mi pa samo zato pobiramo mesečni assessment, da si lahko večjih priredimo kaj sliučnega za slovenske fante in dekleta. Če bo kaj dobička pri drugih zabavah, moramo skrbeti za obleke in druge stvari, ki jih bomo potrebovali pri igrah, katere bomo prirejali v kratkem času.

Toliko dam v pojasnilo, da bo vsak lahko vedel, da smo plačali vse s svojim denarjem, pa ne z drugim.

Pa tudi Mrs. Kragelj, Mrs. M. Virant in Mrs. L. Virant ne smemo pozabiti, ker so se toliko potrudile, da so nas preskrbele z vsem najboljšim, da smo postregli dekletom, koliko je bilo v naši mo-

Razvoj kirurgije.

Tekom poslednjih dvajsetih let se je kirurgija razvijala po navedbi narkoze, antiseptike in aseptike na blagor trpečega človeštva z veliko naglico do nepričakovane višine. Uspehi, ki jih je dosegala kirurgija tekom minulih balkanskih vojn in svetovne vojne so naravnost čudoviti. Kdor čita po uradnih aktih vestno in točno popisane prizore v vojaških bolnicah v Zolovem romanu "Polom" in jih primerja z delovanjem in uspehi kirurgov današnje dobe, mora strmeti nad ogromnim napredkom. Nova razkritja na polju notranje medicine in izum Roentgena so odprli kirurgiji nove poti; uvedba lokalne anestezije je omejila splošno narkotiziranje. Uspešne operacije na lobanjih pljučih in srču so dandanes pravi triumi kirurgije. Oteklina v želodcu se redkeje operirajo in se zdravijo z mirom in dieto. Glede kirurgije mehurja, slepiča in črev so našli kirurgi nove poti. Tudi uporaba radija se je začela uspešno razvijati. V splošnem se mora reči, da kirurška medicina razyesejivo napreduje.

Peter Zgaga

Pred kratkim je prišel v New York mlad človek ter prinesel priporočilo z Westa od nekega gospoda. Priporočilo je pokazal newyorškemu gospodu.

Newyorški gospod ga je priporočil svojemu udanemu pristašu.

Udani pristaš je vzel mladega človeka k sebi na jerperge in košto.

Tako so bili nekaj časa vsi zadovoljni: oni gospod na Westu, newyorški gospod, mladi človek in udani gospodov pristaš.

Navsezadnje je bil pa le eden zadovoljen, namreč mladi človek. Jezni so pa ostali trije: newyorški gospod, gospodov pristaš in westarski gospod.

Mladi človek je namreč pobral v stanovanju vse, kar mu je prišlo v roko ter jo užagal iz New Yorka.

Z gospodu res ni dobro imeti posla. Tisti, kateremu očitajo, da je socialist in komunist, je ponavadi boljši človek ter goče imeti opravka s sleparji, katere gospoda priporoča.

Dosedaj je bilo mogoče pomlajati le moške. Ruski zdravnik dr. Veronov je prvi napravil tozadnevne poskuse.

Devetdesetletnemu starcu je vcepil simpanzovo žlezo, in glej — starec se je hipoma izpremenil v mladeniča ter je začel skakati kot kozel.

Pri ženskah pa ta duševna in telesna pomladitev dosedaj ni bila mogoča.

Na nekem predavanju strokovnjakov je izjavil dr. Veronov, da stari ženski ni mogoče vcepiti nobene žleze.

Sedaj se je pa pojavil francoski zdravnik, dr. Grion, ki je ovrgel Veronovo trditev.

Zanimiv je naslednji del poročila: — Neki postarni, duševno zaostali ženski je vcepil dr. Grion žlezo ovce. V hipu se je izpremenila.

Po mojem mnenju bi pa ne bilo potrebno vcepjati ženskam ovčjih žlez. S temi so nekatere že precej oblagodarjene. In zaenkrat imajo hvalobogu tudi gosjih dovolj. Gosjih in pavovih.

In večina moških bo tudi lahko prestala brez oslovskih in telečjih žlez. To se posebno politikov tiče.

Nekateri pravijo, da imajo moške z dolgimi lasmi ponavadi srečo.

To je vse lepo in mogoče. Toda dolge lase morajo imeti na glavi.

Vsi svetniki naj se te pa usmili, če ti najde žena dolg las na suknji.

Maternemu jeziku se zato pravi materni jezik, ker oče ponavadi ne pride do besede.

Poročajo, da se je te dni v Berlinu naslednje pripetilo: Možak je kupil za dve milijardi mark pasjo klobaso. Domov se je odpeljal s cestno železnico. V Nemčiji imajo pa na cestnih železnicah karte. Ker ni mogel klobase nikamor drugam zaviti, jo je zavil v železniško karto. Prišel je konduktor ter je Nemu karto punčal. Skozi punčano luknjo mu je padla klobasa ter je ni mogel nikdar več dobiti na tleh. Pri iskanju je pa našel šivanko ter jo je prodl za pet milijard mark.

NOVA ZANIMIVA KNJIGA
NA KRVAVIH POLJANAH
Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino \$1.50

Jugoslavanska Katoli. Jednota

Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Presednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpresednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 413 - 12th Ave. East Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

Dr. JOB. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant St. at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1324 W. 13 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4523 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZOBICH, 4217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN FIRK, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 283 Park Str., Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 632 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavni tajnik. Vse prijave naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške sprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se sglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Zabranjen "slovenski list".

Ministrstvo notranjih del je zabranilo naročanje in razširjanje v Jugoslaviji goniškega lista "Novi Doba", ker piše proti Jugoslaviji. Novo Doba izdajajo v slovenskem jeziku goniški fašisti.

Dolgovi Radičevega lista.

Radičev "Slobodni dom" dolguje tiskarni "Tipografija" za tisk znatne svote in je podjetje sklenilo, da ustavi nadaljno tiskanje lista, ako se mu dolg ne izplača. "Slobodni dom" bo izhajal v izdatno manjši obliki in se ne bo več brezplačno pošiljal pristane Radičeve stranke.

Letna umrljivost v Zagrebu.

Po statistiki je umrlo v Zagrebu v preteklem letu 2758 oseb.

Novoletna tragedija v Zagrebu.

Poročilo iz Zagreba se je na novo leto pripetila velika tragedija. Okoli 48 let stara Marieta Bartolec je novo leto praznovala v družbi svojega brata in nekaterih znancev. Hodili so od gostilne do gostilne, od zabave do zabave ter

je končno okrog petih zjutraj prišla domov. Tedaj jo je mati začela kregati in psovati s počestno prošutko. To je Marieta tako razburila, da je odšla z doma in bločila po ulici do 7. ure zjutraj, ko je privozil prvi električni voz. In Marieta se je vrgla pod voz, ki jo je strahovito razdrobil. Bila je na mestu mrtva. Voz so morali dvigniti z dvigali, da so pobrali pod vozom razdrobljene telesne ostanke nesrečne devojke.

Kralj za sirote in ubožne dijake.

Kralj Aleksander je izročil beograjski mestni občini znesek 50 tisoč dinarjev za razrešitev, da ga o božičnih praznikih razdeli med beograjske sirote in humanitarna društva.

O božiču je na vsa srednješolska ravnateljstva v državi prisrčno brzojavka kabinetne pisarne, naj vsako ravnateljstvo javi takoj ime najpridnejšega, a obenem ubožnega dijaka. Dne 31. decembra pa je kabinetna pisarna poslala obvestilo, naj se izplača vsakemu po 500 dinarjev podpore iz kraljeve blagajne.

Za vse bančne posle,

kakor tudi za vse druge potrebe v zvezi s takimi posli je najbolje, da se obrnete na svoj domači zavod, kjer bodo Vaši nalogi najvestnejše in najboljše izvršeni.

Vaši prihranki so sigurni in Vam nosijo obresti po

4%

ako jih naložite pri nas na —

"Special Interest Account"

Glede denarnih pošiljatev, potovanja v domovino, dopreme oseb iz domovine, izstavljenja "affidavitov", pooblastil itd. poslužite Vas naš zavod ceno, brzo in solidno.

FRANK SAKSER STATE BANK
Glavno zastopstvo Jadranske Banke.
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivlega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivlega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galičije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Senator Ladd o sovjetski Rusiji.

Senator Ladd iz North Dakote, ki je obiskal Rusijo, izjavlja, da je sovjetska Rusija pripravljena plačati zadnji dolar, katerega so izgubili Amerikanci vsled nacionalizacije privatne lastnine, da pa zahteva proti-odškodnino.

Poroča senator F. Ladd.

Preveč dolgo smo igrali ulogo šolmoštra napram Rusiji in ni smo bili pri tem uspešni. Ali bi ne bilo dobro postati sedaj prijatelj ruskega naroda, ki je bil pred nedavnim časom naš prijatelj, ko smo najbolj potrebovali prijateljev?

Kmet, navadni narod, masa naroda v Rusiji ljubijo narod Združenih držav. Ljubijo Ameriko za to, kar je storila zanje, ko se je vsled revolucije, vojne in blokade pojavila lakota in ko smo prišli z Rusijo z razprostrtimi rokami, obloženi z živili in zdravili, da rešimo otroke in odrasle.

Več kot osem tisoč milj sem potoval s svojimi tovariši po Rusiji, prost in brez vsakega nadlegovanja. Ali naj Amerika kapitalizira dobro voljo ruskega naroda napram nam, ali pa naj dovolimo, da bodo drugi obrnili razpoloženje proti nam ter skušali izkoristiti ogromne naravne vire te dežele v svoj lastni dobiček?

Zopet in zopet so me vpraševali ruski kmetje: — Amerika je bila naša prijateljica, ko smo stradali. Zakaj nas je zapustila sedaj? Zakaj ne trži z nami? Zakaj ne pride ter ne pomaga ustanoviti prosto deželo? Mi hočemo tržiti z vami. Mi hočemo vaše stroje, posebno poljedelske stroje, ki so najboljše na svetu. Mi hočemo, da nam pomagata razviti naravne vire.

Ali bomo res izgubili priliko, da vrnemo svetu zaželeni mir?

V Rusiji imamo eno sedmino zemeljske kopne površine in eno dvanajstino svetovnega prebivalstva ali 140.000.000 ljudi, ki so ambiciozni ter se skušajo iznebiti mrtvila 150 let. Ti ljudje imajo v notranjosti svojih meja vse vire, od naravnih zakladov mrzlega severa pa do proizvodov napol tropičnega podnebnja. Rusija se je v zadnjih osemnajstih mesecih hitro dvigala in v bližnji bodočnosti bo najbrž postala mogoča tekmovalka Amerike na svetovnem trgu.

Rusija je izjavila, da je pripravljena plačati sleherni dolar, katerega dolguje naši deželi in državljanom za nacionalizirane lastnine Amerikancev v Rusiji, da pa je upravičena zahtevati odškodnino za uničena življenja in lastnino, katero so povzročili ameriški vojaki, ki so se vojevali v deželi, s katero nismo bili oficijelno v vojni.

Ruski uradniki so mi rekli: Mi ne zahtevamo nič drugega kot to, da smejo naši in ameriški državljanji predložiti posebni konferenci svoje zahteve, nakar naj b konferenca mirnim potom uravnala vse diference. — Nikdo ne če tajne diplomacije. Vse naj bi se vršilo javno, na korist vse prizadetih, ne pa na korist par privilegiranih.

Rusija potrebuje velike množice surovin, posebno pa bombaža, katerega bi lahko proizvedle na še južne države. Poleg poljedelskih strojev potrebuje tudi volne in usnja. Mi pa si želimo iz Rusije manganskih rud, platina in azbesta. Radi bi tudi sprejeli lan ter druge proizvode v zameno za naše izdelane blago.

Dostikrat slišimo, da nima Rusija ničesar naprodaj in da tudi nima gotovine, s katero bi plačala. Rusija ima obilo premožga železne rude, petroleja, lesa in drugih stvari, katerih si žele so sednje dežele.

V Ameriki sami potrebujemo manj reakcionarnih straž kot je naprimer National Civic Federation, manj zastopnikov privilegijev in reakcionarnih organizacij ter manj rovarjev, nastanje njih v Washingtonu in drugod. Ker bomo odpravili upliv posebnih, sebičnih privilegijev, bomo šel imeli resnično demokracijo, ki bo skrbela za blagobit mas, ki se v tej deželi prav tako malo organizirane kot so v Rusiji.

Neki kmet, katerega sem vprašal, kakšne so razmere sedaj v primeri z dnevi carja, je odgovoril:

— Slabo nam gre, slabo, a ti sočkrat na boljšem sem danes: svojo družino kot sem bil pod carjem in razmere se bodo še izboljšale.

Neki delavec in strojnik v tvornici mi je rekel: — Dobro se mi godi danes v primeri z razmerami pod carjem in naše ženske imajo sedaj privilegije in pravice o katerih se jim prej niti sanjalo ni. Tudi naša cerkev je bila liberalizirana pod sovjeti.

Neka mlada ženska iz kmečke družine, ki je sedaj učiteljica v

kmečki šoli, je odgovorila na vprašanje, kdo bo končno zmagal, ali krščanstvo cerkve ali ateizem vlade: — Vi veste dobro, da bosta zmagala krščanstvo in ženske in da ne more ateizem preživeti med našim narodom.

Po moji sodbi nima danes nobena evropska vlada toliko zmogljivosti in odkritosrčnih državnikov kot jih najdemo v Rusiji na čelu sedanje sovjetske vlade. Čerjeva vlada je bila kruta in tiranska. Tudi prvotna komunistična vlada je bila taka, ko je evetela Čeka.

Pred dvema leti je bilo nekake 600.000 komunistov. Danes pa jih ni več kot 400.000 in te štiti mogočna armada.

Ateizem ni bistveni del komunizma ter ga tudi niso sprejeli mase ruskega naroda. Isto velja glede pretežne večine današnjih ruskih voditeljev. Komunisti Marxovega tipa se je izjalovil, kot se je vedno ter se bo vedno če se ga bo izvedlo do skrajnih logičnih posledic.

Prav nič se nam ni treba bati, la bo kedaj ustanovljena v Ameriki komunistična vlada, če bo narod izvedel resnico glede delavskega delovanja komunizma na temelju Marxovih teorij. Bolševiki moramo biti zatirana resničnost širjenja napačne propagande glede resničnosti razmer v Rusiji in v naši lastni deželi.

Po mojem mnenju lahko zadošči Amerika svojim najboljšim končnim interesom s tem, da takoj ustanovi trgovske odnose z Rusijo, na temelju primernih regulacij in dogovorov, kot so storile Anglija in druge evropske ležele pred nekaj časa.

Šele nato bodo mogli ameriški trgovski interesi ustanoviti trgovske stike.

Ruska komunistična, marxistična vlada se je pričela umikati bolj praktični in demokratični vladni obliki, prilagodeni ruskim razmeram, ki se ne dajo primerjati z razmerami v Ameriki. Privatna podjetnost in inicijativo se je priznalo, pospeevalo in bodrilo.

V teku petih ali desetih let, če nam bo všeč ali ne, bo zavzel Rusija svoje mesto med mogočnimi in naprednimi demokracijami civiliziranega sveta. Volja ruski nas je prava in sklenile so pomikati se naprej.

Dejstvo, da ne zna nekako 90 odstotkov ruskih kmetov ne pisati, ne čitati, ne pomenja še, da so popolnoma nevedni in da žele ostati analfabeti. Kmetje zahtevajo vzgojo ter jo bodo dobili. To vzgojo so zahtevali celih šestdeset let in nobena vlada ne bo morala dolgo časa obstajati v Rusiji, če se ne bo odzvala volji naroda.

Voditelji Rusije priznavajo dejstvo, da ne bodo skušali ne sprodati volji teh kmetov, kajti dobro jim je znano, da more je vzgoja omogočiti uspeh tega, kar hočejo doseči, namreč uveljavljanje konstruktivnega programa za stalno vlado ter zgraditev velike poljedelske in industrijske države.

VLADA HOČE VEDETI, KDO JE DAL BOKU DENAR.

Kot znano, je razpisal milijonar Bok stotisoč dolarjev nagrade, katero bi dobil tisti, ki je sestavil najboljši načrt za svetovni mir. Vlada pa domneva, da je Bok le slepo orodje v rokah Lige narodov. Sestavljen je bil posebni senatni odbor, ki je na levi, je senator Shipstead iz Minnesote. Zadnji na desni strani je milijonar E. W. Bok.

Preureditev Avstrije.

Med osebami, ki so živele v najbližji okolici nadvojvode Franca Ferdinanda, je užival največje zaupanje svojega gospodarja podpolkovnik Broseh (padel v svetovni vojni), ki je bil, dasi po pokličen častnik, izredno izveden v političnih vprašanjih. Publikacija Brosehovih memoarov pripravlja grof Polzer-Hodische, kabinetni šef bivšega cesarja Karla. V sebnini te knjige podaja grof Sternberg (nekdanji poslanec dunajskega parlamenta) tele podatke:

Franco Ferdinand je nameraval akcij po nastopu izvesti državni idar in spremeniti ustavo Avstrije v tem zmislu, da bi se predvsem razbila prevelika moč Madžarov v državi. Madžare je hotel udariti posebno s tem: 1. da bi izsilil na Ogrskem splošno bolno pravico zlepa ali zgrda in ako omogočil nemadžarskim narodnostim znatno zastopstvo Pešti, in 2. da bi napravil konec vsem madžarskim aspiracijam na Bosno s tem, da bi Bosna dobila pravico, pošiljati svoje zastopnike v direktno delegacijo.

Na ta način bi dobili mestualizma neke vrste triatizem.

Delokrog delegacij je nameraval Franco Ferdinand znatno razširiti. Pripadne naj bi delegacijam razne važne agende dunajskega in peštanskega parlamenta. Posamezne narodnosti naj bi bile organizirane v državi avtonomno, pa zopet združene v delegacijah.

Jasno je, da bi bila tale preureditev države zadel na najhujši odpor pri Madžarih. Zato je računal Franco Ferdinand tudi z možnostjo, da bo treba izvesti spremembo ustave morebiti tudi z vojaško silo. Imel je izdelan podroben načrt, kako naj bi se premostile in ojačile vse garnizije na Ogrskem, tako da bi bila v slučaju odpora Ogrska takorekoč — okupirano ozemlje.

Sestavljen je bil že manifest, s katerim bi bil takoj ob smrti svojega predsednika Franca J. žefa napovedal narodom smernice za preureditev države. Pri tem manifestu je nekaj sodeloval tudi prof. Lammaseh (zadnji avstrijski ministrski predsednik), ki mu je bila po Sterbergovih zahtevih namenjena v Avstriji Franco Ferdinandova velika vloga in ki je imel velik ugled po vsej Evropi. Manifest bo objavljen v Brosehovi zapuščini.

Vodilni krogi na Dunaju so bili prepričani, da Avstrija v dotodanjih obliki ne more obstajati. Rešitev so videli nekateri v vojni, ki naj strahuje posamezne narodnosti v državi, tem, da pobije njihove soplemenjake v sosednjih državah, nekateri pa v tem, da se da narodom v okviru države večja svoboda in se tako paralizira irendenta iz sosedstva. Za vojnjo so bili baje Zastri Burian, Stuerghh in Bilinski.

Ironija usode je hotela, da je vojna res prinesla slično osamosvojitve narodov izven Avstrije, kakršno je hotel izvesti Franco Ferdinand v okviru Avstrije.

Koliko resnice je na tem, to bo pokazala knjiga Polzer-Hodischeva, ki bo brezdomno posvetila tudi v mnoge podrobnosti

Politično vežbanje predsednika Coolidge-a.

Poroča Arthur MacDonald, Washington, D. C.

Kot je znanost v končni analizi kondenzirana zdrava pamet, imenujemo lahko praktično politično vežbanje predsednika Coolidge-a znanstveno.

Dosti smo čuli o takozvanih duševnih preiskunjah v šolah, ki so sicer dobre, kojih važnost pa se je pretiravalo. Take preiskunje so tehnične ter v gotovih ozirih umetne. Imamo pa naravne duševne preiskunje, ki so odvisne od dejanskih uspehov v življenju, od uradov, katere je zavzemal človek, knjig, katere je spisal, reform, katere je uveljavil ter od drugih javnih dejanj. Dobavljanje blaga, — v trgovskem smislu, — je resnična preiskunja življenja na tem svetu.

Treba je posebne vzgoje, da postane človek odvetnik, zdravnik, ali duhovnik in brez dvoma je bistveno važna zdrava priprava, če hoče postati človek predsednik Združenih držav. Mi ne čemo neiskusnih in nepoznanih mož kot predsednike Združenih držav in tudi ni zaželjivo imeti v Beli hiši ženice, ki bi delali eksperimente na stroške naroda. Če ni imel naprimer predsednik preje zakonodajnih izkušenj, bo najbrž kazal proti-kongresno razpoloženje ter eksekutivno agresivnost apram zakonodajni panogi vlade. Nakaterim ugaja tak javni spopad, v večinoma ni koristen dobri vladi in narod kot tak mora trpeti vsled njega.

Uvodno vzgojno vežbanje Coolidge-a.

Če bi kako vsenčilice ustanovilo kurz za vežbanje bodočih predsednikov, bi se ne mogla nobena metoda vežbanja približati vežbanju Calvin Coolidge-a, ki je bil rojen dne 4. maja 1872 kot sin farmerja, ki je bil član zakonodaje v Vermontu. Njegova mati je dosti pripomogla k njegovi vzgoji, potem ko je umrla njegova prava mati. Kot deček je delal trdno in pridno na farmu. Vzgojili so ga v strogo verskem duhu. Obiskoval je ljudske šole v Plymouth, Vermont ter bil nato gonjenec Black River in St. Johnsbury akademije. Gradual je v Amhurst leta 1895 ter dobil orvo nagrado za neko razpravo. Nato je šel v North Hampton, študiral pravo, bil sprejet leta 1897 v odvetniško zbornico ter pričel praktieirati.

Politično vežbanje Coolidge-a.

Dosedaj smo navedli njegovo praktično-vzgojno vežbanje. Njegovo politično vežbanje je bilo slično, ko je postal leta 1899 član občinskega sveta, nato občinski solier, uradnik okrajnega sodišča, nato državni zakonodajalec ter župan leta 1910. Res je, da je hodil od hiše do hiše ter nabiral demokratične glasove, a v praktičnem življenju ni nikakih ugotovljenih pravil. Nato je postal državni senator, podgovernor in leta 1919 governor z največjim številom glasov, kar se jih je kdaj znanomovalo. Bil je nominiran in izvoljen podpredsednikom Združenih držav, se seznanil z narodno politiko pred pred

sednik senata ter postal končno predsednik vsled smrti Hardinga. Iz teh podatkov je razvidno, da je počasi in stopnjema napredoval.

Par značilnih potez Coolidge-a.

Majhne stvari, katere počne človek so v številnih ozirih značilni, ki kažejo, v katero smer teče voda. Ko je bil governor Massachusettsa, je imel dve sobi v Adams House, Boston ter polovično dvojne lesene hiše v North Hamptonu, kjer je glasoval in kjer je živel njegova družina. Kot governor je imel \$10.000 plač, a hišna najemina je znašala \$32 na mesec. Živel je od svojih dohodkov ter pokazal, da se prave vrste človek lahko dvigne do najvišjih pozicij v svoji državi, na do najvišjih mest v Združenih državah, ne le brez bogastev, temveč dejanski reven človek.

Ko je bil v Massachusettsu, so mu le maloštevilni nasprotovali. On ne igral nobene vloge, temveč je sam uloga. Govori malo in le kadar ima kaj povedati, a vedno posluša, če je vredno poslušanja ali ne. Vsled tega ga imenujejo "zgovornega poslušaleca". Njegovo prikimanje se čeni višje kot pa slavospev drugih in celo to ni potrebno, ker je znan kot skrajno demokratičen človek. Nikdar se mu ni nasprotvalo osebno, ker nima nikakih sovražnikov v navadnem smislu besede. Malo mož je imelo kedaj manj kritikov. Hitro stopi na strah slabih, če imajo prav. Njegovi govori so kratki in jedrati in življenje ga je naučilo razumeti vse vrste ljudi.

Zdrava pamet je politična filozofija Coolidge-a.

Coolidge-a smatrajo oni, ki ga poznajo, kot moža, ki nastopi hitro in odločno. Rekel je, da je individualna inicijativa bolj zanesljiva kot pa birokratično nadzorovanje. Mi ne potrebujemo več vlade, temveč več kulture. Coolidge-a prizadene malo pomp sila. Njegova ideja o življenju je dolžnost. Časti in izjalovljenja, ki sledijo izvrševanju dolžnosti, so za njega stranskega pomena in vsled tega ga uspeh le malo vradodnja ter izjalovljenje le malo tlačijo, posebno če je po skrbni preiskavi storil, kar je pač mogel.

Razven prirojene mu hladnosti mu daje njegova močna vera v vodilno silo božje previdnosti hladnokrvnost v vsaki krizi ter razodeva njegovo globoko versko naravo. On ni farmer, a kadar je na počitnicah, pomaga pri delu na polju. Coolidge, njegov oče, stari oče in pradedi so bili rojeni na emi in isti farmi.

Takega po naravi molččega in previdnega človeka kot je Coolidge se zelo rado napačno sodi, da nima nobenega globljega čustva in nobenega neodvisnega mnenja, a on je lojalen stališče ter prerogativam mesta, katero zavzema ob času. On ima tudi najviše spoštovanje do delegirane avtoritete. Nobena stvar bi ga ne mogla napotiti, da bi kritikal administracijo. Mogoče jo

hvali, če mu ugaja, a če mu ne ugaja ter ji nasprotuje, ni ničesar mogoče izvedeti od njega. Njegova navidezna mrkrost je posledica stroge vzgoje na farmi v Vermontu ter infuzije kalvinskih doktrin, kojih nekatere je moderna znanost potrdila. Njegovo prvotno življenje je bilo pristno in brez frivolnosti. Brez dvoma pa so bili vsi njegovi predniki istega značaja. Previdnost, prardnost, potrpežljivost in vestnost so glavni značilni znaki takega predništva in življenja. Dednost in okolica te vrste zmanjšujeta sebičnost, vzbujata zaničevanje površnosti ter proizvajata močno smisel za pravico.

Ko je postal predsednik senata je podal svojo dobro znano politično veroizpoved, ki se glasi: Opravite svoje dnevno delo, če zavarujete s tem pravice slabih ali pomagate kaki korporaciji, da boljše služi narodu; ne bodite nazadnjaki ali demagogi, čeprav vas tako imenujejo; bodite tako revolucionarni kot je znanost in tako reakcionarni kot je množilna tablica. Ne potegnite navzdol močnega, da postavite slabo; ne sklepajte prenagljene zakonda je in dajte administraciji časa, da vas dohiti.

Rekel je, da nima nikdo pravice stavkati proti javni varnosti na kateremkoli mestu ali ob kateremkoli času da pa simpatizira z delavci. Branil je socialno zavarovalno zakonodajo, katero so smatrali številni njegovi prijatelji za preveč napredno. Ko se je pojavila želja za večje plače in manj dela, je rekel: — Divjaki ne delajo. — Rekel je tudi, da ni nobenega upanja, da bi se mirnim potom rešilo naše socialne probleme, če je materialna nagrada edino merilo uspeha.

Ko je bil Coolidge governor, so ga vprašali za njegovo mnenje glede Lige narodov. Rekel je, da nima država Massachusettsa nikakih inozemskih odnosov, a če bi kdaj zavzemal urad, ki bi involviral ta predmet, bi he lotil predmeta, ter skušal priti do najbolj zdravih zaključkov.

Coolidge je bil izprva malo znan, a vedno so mu zaupali oni, ki so ga poznali. Njegovo pomanjkanje aktivnega zanimanja za republikansko politiko je bilo posledica njegovega stališča kot podpredsednik, kajti on ne prevzame avtoritete, katere nima ter se omeji na svoj urad. Na drugi strani pa se ne bo obotavljal poslužiti se avtoritete, katero ima. Sloves, mora temeljiti pri njem na zaslugi. Imena kot "Old Guard" ga ne kontrolirajo, čeprav je konservativen po naravi in okolišču. On nasprotuje radikalizmu, a tudi bogatim postopacem. Veruje v dostojansvo dela. Na kratko, on izvaja svoje principije s svojim načinom življenja.

Ko je bil na počitnicah v Vermontu, tekom boleznih predsednika Hardinga, je šel večkrat na dan v prodajalno, kjer je bil edini dostopni telefon, čeprav bi mu farmerji zelo radi prinašali poročila glede zdravstvenega stanja Hardinga. Rekel je, da imajo svoje opravke, on pa nikakih.

Coolidge kot predsednik

Coolidge je prisegel na urad predsednika v navzočnosti svojega očeta na farmi v Vermontu,

kjer je bil rojen. Prehod od eučega predsednika k drugemu je bil najhitrejši in najlažji, ker se ni nikdo vzmiral glede značaja in zmoglosti novega predsednika. Noben podpredsednik ni bil tako izurjen za predsednika kot Coolidge. Tekom kratkega časa svojega predsedništva je pokazal svoje zmoglosti ter lastnosti značaja. Napravil je malo ali nobenih napač, čeprav je postal predsednik, ko so bile razmere delikatne in kritične.

Gledališče v sovjetski Rusiji.

Večina ruskih gledališč ima sedaj na repertoirju dela buržuaznih pisateljev. Igre z boljševiško tendenco in celo elaborati Lunarskega so doživeli pora. Zato pa so boljševiki ustvarili na odru konstruktivizem ali biomehaniko. To je zadnji in najmodernejši uspeh gledališke umetnosti. Režiser moskovskega "Kamernege teatra" Majerhol je izpolnil že obstoječe novotarije. Maske in vsa dosedanja scenarija, pravi ta režiser, pripada buržuaznemu svetu, ki je izginil takoj, ko se je pojavilo načelo našega dinamizma. Dinamizem zahteva na odru automobile, motokikle, in aeroplane. In res, veliki avtomobil drve po odru, obenem pa krožijo aeroplani nad glavami občinstva in igralcev. Izredno močan orkester je zavzel mesto pred odrom. Vseh fenomenov konstruktivizma ni mogoče opisati. Človek mora sam prisostvovati taki predstavi, da vidi njene zanimivosti. Predstava se prične ob devetih zvečer. Ob osmih se gnete ogromna množica občinstva pred gledališčem. Ob devetih se začne kratko povelje, množice se zganejo in hite na svoja mesta.

Prizor je nekaj izrednega. Ogromen gledališki oder. Nobenega zastora. Tri gole stene. Nikakih okrasov. V ozadju znamenite konstrukcije in pravi topovi, pravi avtomobili in aeroplani. Nad odrom masivna konstrukcija podobna ogromnemu visokemu mostu, ki se razteza čez vso dvorano. Kratko povelje in v dvo rani se pojavijo avtomobili, ki s polno paro drve čez most: za njimi vozi cela četa kolesarjev. In še so na odru. Ruski general stopi iz avtomobila. Začujejo se strelji. Nemei atakirajo. Najprej streljajo s težkimi topovi, potem s strojnimi, in končno s kartečami. Napadalec prede slaba. Prihajajo nove čete. Hiti pehota, jezeleci drve po mostu v galopu. Streljanje postaja čim dalje močnejše. Poslopje se tresce.

Hipoma pa vse izzine. Avtomobil drve še z večjo brzino čez most. Vojaštvo je izginilo. Na odru se pojavijo tribune in govorniki. Topovi in aeroplani se spreminje v barikade. Narod, vojaštvo in mužiki pridrve od vseh strani v dvorano in se vale v masah na odre. To je revolucija. Nikakega opisovanja. Dejanje, vedno samo dejanje. Pred množicami stoji bled in razburjen tribun, — Kerenski. Doli, doli! — se očnejuje ogorčeni glasovi. Boljševiška revolucija je v polnem teku. To je državljanska vojna, bitke, umori, vislice. Od vseh strani se čujejo strelji. Rdeča vojska zmaga. Še nekaj energičnih naskokov na barikade in zmaga je gotova. Razjarjene množice zapuščajo oder. Razgube se po vseh kottičkih in prepevajo z občinstvom internacijonalno. Vihrajo rdeče zastave. Vsi navzoči vstanejo in pojejo revolucionarne pesmi. Prizor je nepopisen. Entuziazem se polšača tudi najbolj zagriženih protivnikov sovjetskega režima.

Taka je vzporeditev igre Zemlja vstaja, s katero so hoteli boljševiki označiti dinamičen razvoj sodobne Rusije. Teško je povedati, ali je vse to umenost ali ne, toda brez dvoma je igra izborna sredstvo za propagando med preostim ljudstvom. Pa tudi intelektualci se ne morejo protoviti magičnemu vplivu takih prizorov, ki jih potegnejo v vrtnice splošnega oduševljenja.

Novi spori v premogovnem okraju.

Kadar pritisne zima na 'Egipt', to je medvedje v južnem Illinoisu, ki se steza preko premogovnih polj, od Carbondale pa do Cairo, prinese s seboj tudi izolacijo ali osamjenje, ki je vse preje kot sijajno. Globoko razorane ceste preprečujejo vsako potovanje, razen če je skrajno potrebno. Noči so temne, brez konec in kraja. Male naselbine ob železnici se stiskajo skupaj, in prebivalci, ki so se že davno naveličali drug drugega ter življenja, kateremu manjka toliko običajnih razvedril civilizacije, najdejo zabavo le v munsajnu in strelnem orožju.

V Williamson okraju, tem večnem središču viharjev v Egiptu, so se zopet spoprijeli. Mladi milicarji iz Mount Vernona, Carbondale in Cairo se zopet izprehajajo po trgi pred sodnijskim poplajem v Marionu, ki je okrajni sedež Williamson okraja, ter zro z velikim nezaupanjem na vsak hlačni žep, ki pride v mesto. Vprašujejo se, če je steklenica ali revolver pod oteklino hlačnega žepa.

Vojna in gorvica o vojni polnjo zopet žee, ki vodijo iz Mariona in sosednega Herrina, deset milj vstran, prav kot so jih polnile pred dvemi leti, ko so onega brvavega dne junija meseca odvedli več kot dvajset detektivov in skebov iz Lesterjevega površinskega rova, ki je sredi poti med obema krajevma, ter jih umorili na grozovit način.

Nove zadrege v Williamson okraju imajo svoje temno ozadje v herrinskem masakru leta 1922 in dogodkih, ki so sledili temu masakru. Vsakdo, ki pozna razmere, ki so prevladovali v Williamsonu izza masakra, spoznava, da so najnovejši neridi dosti globljegega pomena, kot pa razvidno iz poročil o butlegarskih vojnah in žganjarskih bitkah. Stari spori med družinami, katere so prinesli preko gorā iz Kentuckeja in Tennesseeja bojeviti in prepiljivi predniki sedanje generacije, v zvezi s klanskimi in protiklanskimi spori ter težkocami med delom in kapitalom, ogrožajo iznova celi okraj. Butleganje je bilo najbolj ceneni izgovor, da se pokrije resnični vzrok najnovejših napadov ter bitk z revolverji in puškami. Poseči morate daleč nazaj, če hočete najti resnični vzrok vseh homatij ter izvedeti, zakaj najdemo Williamson okraj v Illinoisu tako pogosto na prvi strani listov.

Edina zgodovina Williamson okraja nosi malo vabljivih naslovov "krvave vendete ali osvete" ter obdaja iz krvavih sporov, ki so divjali po celem okraju izza časa pred državljansko vojno pa do najnovejših dni. Avtor "Vendete" je navedel pretresljive podrobnosti vsake naseljene smrti ter spisal pri tem zelo obširno knjigo. Ko človek prečita knjige ter jo zapre, ima utis, da živi tamkaj mrk in strasten narod, ki je izvanredno direktno v akciji in brez vsakega stika s katerikoli blažilnim vplivom tega ali onega časa. Izprva so bili ti prisiljeni preko gorā najhni farmerji, a veliki lovei in tem ljudem je bila puška dosti bolj znana in priročna kot pa motika in lopata. Nato pa so preko noči zasledili v okraju premo in industrijalna revolucija je našla primitiven narod nepriljubljen.

Organizatorji United Mine Workers so prišli v "Egipt" ob enem z otvorjenjem premogovnikov in sluovi farmerjev so prisegli uniji zvestobo. Vprizorilo se je več poskusov, da se zdobi unija takoj v pričetku, a po Verdenu, kjer so se unijski možje spoprijeli s privatnimi detektivi, ki so prišli iz Ohioja, da zavarujejo skube, so si priborili unijski premogarji popolno priznanje in danes je Williamson okraj za celih sto odstotkov unijski. V tako občino, organizirano do zadnjega moža in fanatično posvečeno principijem strokovnega unijonizma, je vrgel W. J. Lester, premogarski baron iz Clevelanda, par tovorov skebov ter obojeh stražnikov meseca junija 1922, ko se je vršila velika narodna premogarska stavka ter je počival sleherni rov v Williamson okraju.

Kakorhitro so skušali Lesterjevi ljudje poslati premo iz rova, je bil rov napaden. Po dva dni trajajoči bitki, telom katere se je uporabilo vsa orožja modernejšega

vojevanja, vključno en aeroplan, so skebi in njih stražniki dvignili belo zastavo. Zmagoslavni premogarji in njih pristaši so odvedli ječnike proti Herrinu ter izjavili, da jih bodo naložili na vlakle ter poslali proti Chicagu. Nova ljudska množica je privrela tedaj iz Herrina ter vzela ječnike iz rok prvotnih zmagalcev. V tej ljudski množici je bilo nekako dva tisoč možkih, žensk in mladičev in bila je skrajno slabega razpoloženja. Par ljudi je imelo razburljive govore in pričel se je masakr. Prišel se je lov na ljudi, ki se je končal šele potem, ko je bilo 23 Lesterjevih uslužbenecv ustreljenih, obesnih ali zabodenih do smrti.

Komaj je bil zadnji skeb pokopan na majhnem pokopališču v Herrinu, ko se je že pričelo kristalizirati ljudske mnenje glede upravičenosti ali neupravičenosti masakra. Dosti je bilo takih, ki so obhajali celo afero, od pričetka pa do konca. Bili so v tilhem soglasju z uredniki listov v oddaljenih mestih, ki so stali Williamson okraj "izven postave" ter objavili, da ni ta okraj še nadalje v Združenih državah. Ta manjšina ljudskega mnenja je večinoma lepo malčala. Ni posebej zdravo javno razpravljati v zadevi, katere se je najhžr udeležilo toliko neposrednih sosedov in znanecv.

Dokazi, predloženi pri obravnavah, so pokazali, da je bila ljudska množica iz Herrina prava občinska množica, ki ni bila sestavljena le iz premogarjev, temveč tudi iz farmerjev, železničarjev, soferjev, voznikov, uslužbenecv in otrok ter končno iz nedoraslih mladičev, ki očistijo bojno polje po završenem hoju mož.

Nato so nastopili možje (med njimi odgovorni unijski voditelji ter bolj inteligentni člani v vrstah premogarjev), ki so sicer obojali nežrečno beštijalnost ljudske drhali, a bili vendar prepričani v dnu svojega srca, da je bil neizogiben tak tragičen konec obupnega in brezobzirnega pustoševstva premogarskega barona Lesterja. Opozorili so na očividno blaznost in nesramnost importiranja obojeh ljudi v solidno unijoniziran okraj tekoma velike stavke. Navedli so nesramna ugotovila bahškega McDowella, Lesterjevega superintendenta, ki je imel navado toli z dlanjo po žepih, polnih orožja ter izjavljati, da bo "romal" majno, tudi če bi jo moral ronati s krvjo. Če upoštevamo še umor treh neoboroženih unijskih mož na dan rred bitke, spoznamo lahko krvave posledice položaja, katerega je ustvarila Lesterjeva "invazija".

Tega naziranja so bili tudi porotniki tekoma obravnav proti enajstim unijskim premogarjem, ki so se udeležili masakra. Ko sta dve poroti povsem jasno označili potom svojih pravorekov "nekri- vi", da bi bilo skoro nemogoče izposlovati obsodbo kateregakoli izmed dvestotih, ki so bili obtoženi sodeležbe pri izgedih, so sklenili državni in okrajni pravdniki podlačiti vse obtožbe. Obupali so na last poskusom, da izpremenijo mnenje večine v Williamson okraju.

Ko so sedeli obtoženi premogarji v mrki sodnijski dvorani ter čakali na svojo usodo, je stopil na pozornico nov element. V brivnici, kjer so se sestajali odvetniki in združniki, trgovci in bankirji, — to je voditelj manjšinske skupine, katero smo omenili zgoraj, — da se pusté olepšati ter klepetajo med soboj, je bilo čuti neprestano šepetanje. "Mi se moramo organizirati", se je glasilo, "ter rešiti dobro ime Williamsona. Če bodo ti ljudje opešeni, moramo najti kak drug način, da jih kasuzje- mo." Izprva so poskusili političnim potom, a so doživeli velik poraz pri poskusu, da odstranijo organizirano delo od kontroliranja okrajnega političnega stroja.

Tekom volitev, ki so se vršile preteklega aprila, je bil H. J. Clerida, prvi na delavskem tiketu, izvoljen županom v Marionu in sicer v glavnem s pomočjo unijskih glasov; C. J. Anderson, kandidat premogarjev, je zasedel županski stolec v Herrinu; šerif George Galligan, ki še vedno plačuje pristojbine Illinois Mine Workers unije, se je nastanil nad okrajno ječnico v Marionu; Melvin Thaxton, ki je bil šerif Williamson okraja ob času masakra, je bil

izvoljen okrajnim tajnikom, kljub viharju kritike, ker ni poslal čet na lice mesta: tekoma izgedov. Delo je zmagalo na celi črti.

Nato pa je dospelo iz St. Louisa par množ, ki so bili navidez trgovski potniki, a v resnici organizatorji Ku Klux Klana. Na nikake težkocē niso zadeli, ko so skušali prepričati manjšinsko skupino, da obstaja še ena pot, kako priti iz sedanje zagate — in sicer s pomočjo nesentjenja. Agenti Klana so pebirali desetdolarske bankovce po celem mestnem delu Marionu, kjer stanujejo trgovci, odvetniki, zdravniki, bankirji ter drugi. Ta del Marionu je najbolj oddaljen od domov premogarjev v zemljepremem, socialnem in duševnem ozru.

Dva meseca po volitvah je bil Klan dosti močan, da vprizori veliko demonstracijo na zemljepremu nekega prijateljskega farmerja izven Marionu. Kmalu nato je imel neki far na javnem trgu pred sodnijskim poslopjem govor, v katerem je obvestil presenečene prebivalec Marionu, da je bila kri, prebita tekoma herrinskih masakrov, je kapljica v primeri s čehri krvi, ki bo prebita, ko se bo Klan enkrat lotil svojega dela.

Od pričetka so majnari dvonili ter skomigali z rameni. Niso mogli videti dosti nevarnosti v trgovskih pomočnikih, oblesnih v nočne srajce. V ustavi Illinois Mine Workers unije je klavzula, ki prepoveduje svojim članom podkaznijo izključenja pridružitvi se Klanu. Majnari so čitali napade na Klan v svojem unijskem listu The Illinois Miner, a so bili še vedno mnenja, da je Klan neumna moda takozvanih "boljših ljudi" v Marionu.

Premogarji pa so morali kaj kmalu spoznati, da misli Klan resno. Več nepričakovanih napadov na nerede hiše ter salune z mehkiimi piščami je bilo vprizorjenih pred presenečenim nosom šerifa Galligana. Vseh teh napadov so se udeležili člani Klana.

Premogarji niso mogli nasprotovati temu. Večina premogarjev ima svoje lastno doma napravljeno vino in ljudje so prepustili munsajnu, katerega se povsem javno toči preko polnih bar, trgovskih potnikov in drugim, kojih delo ne zahteva čiste glave ter mirne roke, potrebne premogarju, ki hoče živeti.

Šele ko so pričeli našemljeni Klanci vdirati v posvečene dvorane igralne ter vihteti svoje revolverje, se je pričel prvi odločni odpor premogarjev. Hazardno igranje je življenska kri za te premogarje. Z veseljem prihajajo v igralnice ter poskusijo svojo srečo. Naravnost nezashišano, da bi kdo skušal napraviti konec temu hazardnemu igranju. Klan je šel predaleč.

Vsled tega so organizirali premogarji svojo panogo "vitezov plantvečega kroga". Namen te organizacije je bil, boriti se proti Klanu, in vojna se je vnela. Zopet so stopile sile vsaka na svojo stran: delo in omije na eno, Klan in proti-unijske sile pa na drugo, prav kot tekoma obravnav proti premogarjem v Herrinu. Na samotnih cestah izven Marionu in Herrina so Klanci streljali na Zeiglerjeve viteze in vitezi so seveda tudi pošteno vračali ognju.

Glavni spopad v tej novi vojni se je završil ravno pred zadnjim Božičem, ko je na stotine Klancev pod vodstvom nekega zveznega agenta Younga, ki je rekel, da je ubil že štrindvajset ljudi, navajilo na Williamson okraj. Napadenci so prijeli več ljudi, a šele po številnih ostrih spopadih. Značilno je, da sta bila med aretiranimi tudi Otis Clark in Ora Thomas.

Clark, veteran špansko-ameriške vojne, iz pionirske družine v Williamsonu, je bil najbolj odlični obtoženec v obeh herrinskih procesih radi masakra. Bil je voditelj v krajevni unijski krogi in državno pravdnitvo je osredotočilo svoj ognj na njega ter ga doletelo, da je on ubil superintendenta McDowella ter naščuval ljudsko množico k nadaljnemu prebivanju krvi.

Thomas, suh mlad premogar, je imel velik delež pri pripravi slušanja za obrambo ter je sedel v sodnijski dvorani tik poleg visokega, kroščenega Otisa. Thomas je bil obdolžen, da je vodil neko igralnico, Clarka pa se je dolžilo butlegarstva. V klanskih krogih so bili celo varadetični radi stvaritve tek dveh. Young, ki je izjavil, da je posloval na te-

melju povelj iz Washingtona, kot zvezni agent, je bil aretiran v protipotezi delavev in odvedli so ga v Marion pod obtožbo napada. Iz nekega nepoznanega vira so se na enkrat pojavile strojne puške in tekoma cele obravnave so bile namerjene na glavna vrata sodnijskega poslopja. Glasilo se je, da je Klan pripravil poslužiti se teh strojne, če bi bil Young spoznan kravin. Perota, ki je izvanredno hitro delala, je spoznala Younga nedolžnim po posvetovanju, ki je trajalo celi dve minuti.

Takrat je prišel šerif Galligan, ki je ležal bolan v svojem stanovanju nad okrajno ječo, do pričetanja, da se razvijajo stvari ma'o prehitro. Telefoniral je v

Springfield ter zahteval čete od generalnega državnega pribočnika Blacka. Čete so dospele na lice mesta in takoj za njimi so prišla povelja, da se ne sme vprizarjati nikakih nadaljnjih napadov v Williamson okraju. Young je bil aretiran na temelju druge obdolžitve in gozpan vseh privilegij kot zvezni agent. Ora Thomas, ki je bil na prostem proti jamašini, je bil zaprečen kot pomožni šerif ter je objavil, da ima pripravljenih 1700 članov Vitezov plantvečega kroga in da je pripravljen razbiti z njimi Klan, če bi skušal še kaj vprizarjati po odhodu milice.

Tak je sedaj položaj v Williamson okraju.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

PROTI INDUSTRIJALNIM NEZGODAM.

V sami državi New York čez tisoč delavev je poškodovanih vsak dan vsled nezgod v industrijalnih zavodih. To pomenja, da imamo na leto 300.000 delavev, ranjenih na delu. Približno 1400 delavev umre na leto vsled industrijalnih nezgod. In število nezgod in smrti raste skoraj vsak mesec.

Ta dejstva so prignala governerja, da je odredil posebno kampanjo za varnost v industriji. Proklamiral je poseben "varnostni dan" in pozval v to svrhu delodajalec in delavce, kakor tudi vse interesirane organizacije na soedlovanje z državnim departmantom za delo.

Država New York je največja industrijalna država v Združenih državah. Približno 4.500.000 delavev — všteti čez milijon žensk — je zaposlenih v delavnicah, tovarnah, železnicah, rudnikih in department stores. V devetih letih, kar je v veljavi delavski odškodninski zakon (compensation law), je bilo čez dva milijona in pol industrijalnih nezgod in smrtnih nezgod je bilo 13.000. Tekom devetih let so odškodnine za nezgode, plačane poškodovancem ali, v slučaju njihove smrti, njihovim družinam, znašalo vsega skupaj čez 125 milijonov dolarjev. Okolo 400.000 oseb je bilo upravičenih do teh odškodnin. Skupna svota, ki o sedaj delodajalec plačujejo na leto za odškodnine, znaša sedemnajst milijonov dolarjev.

Te odškodnine morajo plačevati delodajalec, ali na zadnje onepredstavljajo finančno breme, ki teži na vseh prebivaleh. Delodajalec seveda vračuna odškodnino v stroške proizvodnje. Tako je konsument oni, ki navsezadnje nosi stroške za delavske odškodnine. Znižanje nezgod bi imelo za posledico znižanje odškodnin; manj odškodnin pa pomenja manjši produkcijski strošek in manjše cene mnogih produktov.

Radi tega je dolžnost in korist vseh, da se čim bolj prepričijo nezgode na delu. Več kot polovica vseh nezgod, ki se dogajajo, se daje preprečiti. Da se znan-

NAZVANILLO.

Johnstown, Pa. Prosi se vse Slovence iz Johnstowna in okolice, da bi se udeležili seje, katere se ima vršiti dne 27. januarja ob 2. uri popoldne v stari dvorani društva sv. Cirila in Metoda, vogal Broad St. in 8. Ave. v Cambria City. Sejo sklicuje začasni odbor zaradi slovenskega pokopališča na Morrellville. Kakor je vsem Slovincem znano, je dolžnost vsakega, da se udeleži te seje, na kateri se ima izbrati nov odbor, kateri bo skrbel za to, da se bo delalo vse po pravilih, katere morame vsi spoštovati. Do sedaj je zastopalo društvo sv. Cirila in Metoda in na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se izbere nov odbor, kateri bo skrbel za red in druge potrebne reši. Prosi se vse Slovence, kateri se kaj zanimata za johnstownsko slovensko pokopališče, da se udeležite te seje. Začasni odbor: John Brunsole, Andy Tome, John Matula.

ZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH.

V Jugoslaviji — V more izplačati dolarje le potnikom v Ameriko proti predložitvi od ameriškega konsula potrjenega potnega lista in ne več kot protivrednost od 3.000. — frankov, to je sedaj približno \$140. — za enega potnika.

V slučaju, da naslovjenec za izplačilo dolarjev nebi mogel predložiti potrjenega potnega lista, dobil poizkušati lahko dolarje nasob ali nam pa na novo naroči izplačati nakasni sinesek v dinarjih.

Nadalje se nam nbi umestno pripomniti, da nikakor ne moremo priporočati poizkušati čake v Jugoslaviji. Splošno mnenje vlada, da se čeki, ki se glase na dolarje, tudi v dolarjih izplačajo, kar pa ni res, ker, kot že spomaj omenjeno, je v Jugoslaviji od vlada pod kasnjio prepovedano izplačevati dolarje.

Tudi poizkušati mnogi navadno ameriške čake v domovino. Ti pa olikar niso pripravali za ljudi na delu, ker so banka oddaljena in izplačanje take čake v dinarjih šele potem, ko dobe iz Amerike potrdilo, da so jim bili odobreni.

Onim, ki stanujejo na delu in se potujejo v Ameriko, je najbolje poslijati denar navadnim potem v dinarjih, kateri se jim izplačaje na sodnji poti brez neprilic.

Tudi sa nahava potnega lista — (pasa) je najpripravneje poslati dinarje. Dokler namreč potni list ni potrjen od ameriškega konsula, ne more potnik dvigniti dolarjev. Stroške sa rigne listine in potni list se pa lahko pišča tudi s dinarji.

V Italiji in nasosednem ocaulja —

so veljavne povsem drugakše odredbe ter lahko izplačamo dolarje vsakomur do poljubnega sineska. Če je pa namenjen denar le sa potovanje, je na nakasnični ocaulji vidno: izplačati la ako naslovnik potuje. Velik naslovnik strokov smo se morali odločiti prevrediti pristojbno na dolarje, izplačaje kakor sledi: Za izplačilo do \$25 računamo po 75 centov; od \$25 naprej po 5%; sa je po 3 sinesa od vsakega dolarja. Ne nalovnik naj se vidno ocaulji: izplačati v dolarjih. To pristojbno je veljavno sa dolarca izplačilo v Jugoslaviji in Italiji. FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York City

Razne vesti.

Čebela v starem Egiptu.

Egiptiska čebela je živalica svoje vrste. Barve je mnogo bolj pisane nego naše čebele in pa tudi mnogo opasnejša. Čebele pa v Egiptu tudi niso tako marljive, kakor naše in dajejo zato tudi manj meda. Čebel Egipčani ne gojijo v panjih kot pri nas, ampak v dolgih ceveh, ki so na obeh straneh zaprte. Samo na eni strani se nahaja majhna odprtina, skozi katero čebelice prihajajo in odhajajo. Čebelarstvo je danes v Egiptu še skoraj na isti stopnji, kakor je bilo pred tisoč leti. Neke švicarski list poroča, da so našli na sarkofagu kralja Meneja, ki je živel okoli 3623. leta pr. Kr. najstarejšo zgodovinsko vest o čebeli. Obširneje podatke o čebelarstvu ima staroegiptski relief iz leta 2600 pr. Kr. iz hrama kralja "Neuser-re". Tu se prikazuje staroegiptsko čebelarstvo in dobi-vanje medu, ki je povsem slično današnjemu postopanju.

Odkritja v notranjosti Avstralije

Pod vodstvom zemljeslovca M. E. Sturta se je posebna ekspedicija podala v Avstralijo, da preišče pokrajine med Broomeom in Wyndhamom. Kakor poročajo listi, je ekspedicija razkrila v teh malo znanih krajih zelo rodoviten teren in sledove ležišče bakra, fosfata ter osobito železne rude. Istočasno je poseben oddelek ekspedicijske konjenice našel veliko jezero s sladko vodo, okrog katerega živijo neštete jate divjih rae.

Pomlajenje z žlezami šimpanza.

Vsi možje so ponosni na svoje otroke. Nekateri gredo v svojem egoizmu celo tako daleč, da so ponosni na svoje žene. Vse žene postanejo prej ali slej ljubosumne na svoje hčere. Vsi možje zavidajo prej ali slej svoje sinove.

so bili radi zerpnanja svoji sil prisiljeni, da nehajo z delom. V mnogih slučajih so operirani z ovidnim veseljem in izboljšanim duševnim razpoloženjem prijeli za delo. Operacija zahteva dolgo prakso. Po trebno je, da se zbere številne slučaje, predno s bo lahko natančno preoceno vrednot prenašanja žlez. Pomanjkanje zato potrebnih opie zelo zadržuje študij in eksperimente.

Ali imajo ribe spomin?

O tem vprašanju se je že mnogo razpravljalo. Ihtolog Edinger, odločno trdi, da ribe nimate spomina. Svojo trditev podpira z dokazom, da riba, ki se je vjela na trnek, ne ohrani občutka beločine, ter se, ako se ji posreči uiti, ponovno vjame na trnek. Drugi ihtolog Oxner pa trdi, da ribe imajo spomin in da se vjamejo vdrugeč samo takrat, če je trnek maskiran. Riba, ki v drugič popade vado, stori to samo vsled instinkta, ki jo žene za iskanjem hrane.

ITALIJSKE HARMONIKE.

HARMONIKE, najboljša na svetu. Deset let garantirane. Naše cene so nižje kot drugih izdelovalcev. Brezplačen pouk v izražju kupcem. Pišite po BREZPLAČNI cenik. RUATTA SERENELLI & CO. 17 Bule Island Ave. Dept. 43. Chicago, Ill.

KOLEDAR

za leto 1924
STANE SAMO 40c
Naročite ga takoj, da ne boste brez njega
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

ZANIMIVE KNJIGE ZNANIH PISATELJEV po znižani ceni

- Kako sem se jaz likal.** Spisal Jakob Alešovec. Pcvest slovenskega trpina. V pouk in zabavo. L. 2. in 3. del. Vsi 3 zvezki vsebujejo 448 strani, \$1.60
- Ljubljanske slike.** Spisal Jakob Alešovec. Vsebuje 30 opisov raznih slovenskih stanov, ima 263 strani, .70
- Prihajač.** Spisal Dr. Fr. Detela. Splošno priljubljeni ljudski pisatelj nam tu slika v krasni povesti življenje na kmetih z vsjo svojo resnobo in težavami ter nam predočuje ljudstvo resnično tako, kakršno je. Knjiga vsebuje 157 strani, .50
- Juan Miseria.** Spisal P. L. Coloma. Zelo zanimiva, iz španskega prevedena povest. Vsebuje 170 strani, .80
- Ne v Ameriko.** Spisal Jakob Alešovec. Povest Slovincem v pouk. Po resničnih dogodostavljen. Vsebuje 239 strani, .85
- Darovana.** Spisal Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovenskih apostolov. V to povest je vpleteno delovanje in boj med kršćanstvom in poganstvom pri starih Slovanih. Vsebuje 149 strani, .60
- Malo življenje.** Spisal D. Fr. Detela. Kmečka povest, ki posega do dna v življenje slovenskega ljudstva ter se zlasti odlikuje po živo in resnično alikanih domačih značajih. — Vsebuje 231 strani, .50
- Jernač Zmagovač.** Spisal Henrik Sienkiewica. Dve značilni povesti in ljudskega življenja in trpljenja. Vsebuje 123 strani, .65
- Kadnja kmečka vojna.** Spisal Avgust Šenoa. Zgodovinska povest. Slavni pisatelj nam opisuje, kako je nastal kmečki punt in kako so se nasi očaki, na čelu jim kmečki kralj Matija Gubec, nadalje kmet Elija Gregorič in drugi kmečki junaki borili zoper prevzetne graščake in junake umirali mučeniške smrti. Vsebuje 378 strani, .70

POŠTINNA PROSTA
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York

GOSPICA MALA

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

14

(Nadaljevanje.)

— Zaenkrat se ni treba ničesar bati, gospodična. V dveh ali treh dneh pridem.

— Sele v dveh ali treh dneh? Zakaj pa že jutri ne?

— Če hočete, gospodična . . .

— Pri tej priliki me pa tudi seznanite s svojo gospodično hčerjo.

— V čast si bo štela.

— Torej jutri na svidenje.

Katarina je pogledala veliko blondinko ter se mahoma obrnila. Njeno odkritje jo je izredno presenetilo. Torej z zdravnikovo hčerjo je šetal Albert po gozdu?

In že jo je sovražila iz vsega svojega srca, sovražila kot za more le ženska sovražiti svojo tekmovalko v ljubezni.

Naslednjega dne je nestrpno pričakovala zdravnika. Prišel je šele popoldne ob treh.

Ze predno so ji bili naznanili njegov prihod se je bila oblekla v elegantno obleko z dolgo vlečko, lase je zvilila v visoko frizuro, in obula je čevlje z visokimi petami. Bila je najmanj za deset centimetrov večja.

S svojo eleganco je hotela streti blondinko ter ji pokazati svojo premoč.

Pa tudi zdravnikova hči se je nakitila, da je bilo veselje. Kljub temu pa Katarini ni ugajala njena oprema. Ničesar pa ni mogla očiti njeni krasi polti, njenim čudovitim zobem in očem, ki so bile kot dve spominčici.

— Dober dan, gospod doktor, — je pozdravila Katarina zdravnika. — Kako se kaj imate?

— Hvala lepa, gospodična. Toda to bi vas moral jaz vprašati.

— Hvala, boljše mi je.

— Ali nimate nič več mrzlice?

— Ne . . . Kot vidim, ste bili toliko prijazni, da ste privedli s seboj svojo gospodično hčerko — je povzela Katarina ter začela motriti svojo lepo tekmovalko.

Moj Bog, kako je bila velika. Navzile temu, da je imela Katarina visoke pete in visoko frizuro, ji je segala komaj do brade.

— Da, nisem pozabil, kar ste mi blagovolili dovoliti. Stopi sem. Roberta. To je gospodična Lerose.

Roberta je pristopila. Čisto nič ni bila v zadregi. Brez dvoma se je zavedala svoje lepote in svoje velike postave.

— Vesela sem, gospodična, da vas poznam . . . Moj oče mi je povedal toliko lepega o vas . . .

— Tudi mene neizrečno veseli, — je odvrnila Katarina ter ji podala svojo malo ročico. — Pojdimo v sprejemnico.

Po teh besedah je odvedla gosta v majhen salon v pritličju. Roberti je odkazala stol, katerega je solnce žarko obsevalo, sama je pa sedla v senco, odkoder je lahko natančno motrila svojo tekmovalko.

Govorili so o tem in onem, in Katarina se je kmalu prepričala, da Roberta nima posebno velikega duševnega obzorja. O zgodovini in leposlovju je vedela primeroma malo, vendar dosti več kot pa navadne meščanke. Klavirja ni znala igrati. Kljub vsemu prizadevanju ni mogla opaziti na tekmovalki ničesar slabega.

Bog ve, če je bogata?

Pozneje je v svoje veliko presenečenje izvedela od svojega starega oskrbnika, da je zdravnik skoraj reven človek, ki le precej težavno pokriva svoje izdatke in izdatke svoje hčere.

V kaj se je torej zagledal Albert de Plesan? V bogastvo se ni. Zagledal se je v njeno lepoto.

Znanstvo se je vedno bolj razvijalo. Večkrat je povabila Roberto v grad k zajutru ali večerji in parkrat je bila tudi sama pri zdravnikovih. Po dobrem tednu je opazila Katarina, da je njena nova znanca precej zgovorna in da se bo dalo marsikaj izvedeti od nje. Uverila se je tudi, da je precej nečimurna, kajti, ko ji je Katarina razkazovala svoje zaloge oblek, so ji oči žarele, pa ne toliko vsled začudenja kot vsled zavisti.

Nekaj posebnega je bil Katrinin budoar. Veliko beneško ogledalo je segalo od stropa do tal, na mramornati mizici je bilo vse polno zlatih in srebrnih posodic z najrazličnejšimi importiranimi dišavami.

Kadarkoli jo je obiskala, jo je prosila, če si sme umiti roke, češ da se je na cesti zaprašila.

Roberta bi najraje vse svoje življenje preživela v Katrinini nem budoarju.

Katarina je kmalu opazila to njeno slabost. Pri vsaki količi kaj pripravni priliki, jo je odvedla v budoar ter ji pri vsakem obisku pokazala nove stvari, glavnike, krtače, obuvalnike in drugo ta ko robo, katero je nalašč naročila iz Pariza, da jo draži.

Nekoč ji je rekla: — Kako krasno kožo imate, gospodična Roberta.

— Ali res? — se je nasmehnila mlada dama vsa vzradoščena.

— In kako lepe sveže postave ste.

— Vi se mi laskate, gospodična Katarina.

— Saj vendar veste, da ni moja navada laskati se. Gotovo van je tudi kdo drugi sto povedal kot sem vam jaz sedaj, pa seveda: veliko lepšimi besedami.

— Oh, če bi hotela vse verjeti, kar moški besedičijo . . .

— Zakaj pa ne, če človek to zasluži? Ali ni med moškimi nikogar, ki bi vas lahko prerical o svoji ljubezni in vdanosti?

Roberta se smehljala ter nekoliko nagnila glavo, da bi se boljše videala v ogledalu.

— Seveda je, — je rekla po kratkem molku ter poudarila svojo besedo.

— No, vidite. Saj sem vedela, da ste dobili zastran svoje lepote nebroj ženitnih ponudb.

— Da, precej jih je že bilo.

— Pa vaš oče ni bil z njimi zadovoljen, kaj ne? — Očetje so že taki.

— Ne, ne, moj oče jih zna dobro ceniti.

— Res?

— Sicer se je pa že tako ali tako odločil.

— Ali ste vi istega mnenja kot je vaš oče?

— Seveda, — je odvrnila Roberta.

— To me jako veseli — je rekla Katarina, ki je bila že vsa nervozna.

— Ali je mladi mož ki ugaja vašemu očetu, tukaj v bližini?

— Seveda.

(Dalje prihodnjik.)

Električni likalnik
štedi denar.

V pralnici, krojačnici ali v trgovini, kjer prodajajo obleke, pristiđi enakomerna vročina električnega likalnika čes, poleg tega je pa tudi manj nevarnosti, da bi zažgali ali pokvarili blago. Električni likalnik vse vrste se lahko kupijo po odnosnem plačilnem načrtu ter se jih plača z vašimi računi za elektriko.

Oglejte si električne likalnike v naših izložbah ali naročite, naj se oglasi pri vas naš zastopnik.

The New York Edison Company
At Your Service

Electric Heating Bureau

130 East 15th Street Phone: Stuyvesant 5600
(Extension 337)

Jugoslavia irredenta.

Poročil se je

Buzetu g. Demariu, učitelj v Volicah, z učiteljico Zorko Flego, hčerko bivšega buzetškega župana n. dež. poslanca, znanega neustranjenega narodnega boreca v Istri.

Božič v Kanfanaru.

Kakor po mnogih drugih hrvaških župnijah, tako je tudi v Kanfanaru nastavljen Italijan za župnika. Mož izganja hrvaški jezik iz cerkve. Ker na ordinarijatu vidijo, kako škoduje cerkvi in veri naduto poitalijančevanje, so ukazali kanfanarskemu župniku, da naj na božične praznike pridigne hrvaški in da ljudstvo v cerkvi lahko poje v svojem jeziku. Italijanski župnik se je moral pokoriti. K polnočnici je prišlo polno ljudstva, med katero pa so se pomlašali italijanski izživalci v družbi z nekimi gospicami in začeli so v cerkvi razsajati. Ljudstvo je odšlo. Drugi dan je bila cerkev polna. Ko je ljudstvo pelo neko staro slovensko božično pesem, so prihruli italijanski izživalci zopet v cerkev. Ljudstvo je odšlo. Nato je duhovnik šel za njim z devma zandarjema ob strani ter ponujal sv. razpelo v poljub. Cerkev je ostala prazna, ker je ljudstvo bežalo pred duhovnikom in orožniki. "Otra" ni bilo. Na praznik sv. Stefana je bilo cerkev prazna. Tako stoji v Istri cerkev popolnoma pod pritiskom divjega fašizma. Posledice utegnejo biti strašne.

Učiteljski sindikat v Sežani.

V ljudski šoli v Sežani se je vršilo zborovanje za ustanovitev učiteljskega sindikata na Krasu. Glavno besedo je imel pokrajinski ajnik šolske korporacije Italijan Paolo Zoldan, ki je govoril o svrhi šole v obmejni deželi v prid italijanskemu narodu in državi. Vabil je slovenske učitelje, da naj vsi vstopijo v sindikat, da bo tako učitelstvo združeno delalo v okviru narodne šole (italijanske seveda) v korist domovini. Za predsednika je bil izvoljen Ivan Pbenčnik. V odboru so: Avrežj Vittori, Valentin Lazzari, Ivan Vlahović, Fran Steinmayer, Matija Urbančič in Ernestina Turšič. Ajnik je Vittori. Poslali so pozdrav Mussoliniju. Prefekt in okrajški nadzornik (Italijan) sta zborovanje pisмено pozdravila. Sindikat pomeni nov udarec na prizadevanje slovenskih študentov po slovenski šoli.

Italija vztraja na aeksiji Reke.

Italijanska mornarica se preseli na Reko.

Po zanesljivih informacijah, došlih v Beograd, je italijanska vlada slej ko prej odločena, da zahteva aeksijo Reke ter je odločena, da to namero izpelje v kratkem času. — Na Reki se govori, la se bo italijanska eskadrila premostila iz Pulja na Reko, kjer nameravajo Italijani urediti arzenal za popravilo vojnega ladjevja. O tej kombinaciji se že več dni razpravlja v italijanskem vojnem ministertvu. Očividno hoče Mussolini na ta način pospešiti rešitev reškega vprašanja na korist Italije. Italijanska vojska je 31. dec. popolnoma zaprla mejo napram Sušaku. Ves dan niti en potnik ni mogel prestopiti meje z reške strani. Italijanske oblasti so motivirale ta korak s popisovanjem avstrijskih novčanice, kar pa je očividno le izgovor.

Umrla je

Roza Stibilj, rej. Repič, trgovka v Šturjah pri Ajdovčini. Šla je skat pomoči na kliniko v Gradec, kjer jo je dohitela smrt.

Nad državnimi uradniki

Iz Julijski Krajini visi trpka usola. Do 10. decembra se je moral precejšen del julijskih državnih uradnikov oprati pred oblastjo proti neznanim ovaditeljem. Takozvano "vprašalno polo" so do bili številni državni uradniki od diurnista do svetnika in na njej so se branili, kakor so pač znali. Sedaj se vprašujejo, kaj bo. Govori

nikaj Rutarja so vsi v kropki moški dobi. Odpušeni so pač samo zato, ker so Slovenci.

Fašistovska olika.

V Jelsanah v Istri je bilo odano na pošto pismo s slovenskim naslovom za Ljubljano. Na pošti pa so bili radovedni, kaj je pisano v onem pismu, katero so ob strani prerezali, vzeli pismo ven in isto menda vlačili po strančju ali kdosi vidi koli ter vse zamazano in smrdeče odposlali v Jugoslavijo. To po fašistih zamazano pismo je prispelo v Jugoslavijo, kjer se sedaj ono pismo s fašistovsko umaznostjo lahko pokaže ljudem, da se prepričajo o veliki fašistovski olici. Kakor jih onorevole Giunta uči, tako pa delajo njegovi fašistovski učenci.

DOMAČIJA NA PRODAJ.

Skoraj nova hiša s štirimi prostornimi sobami in cementirano kletjo. Stala za 4' goveje živine, hlev za prašiče in šanda za 100 kokoši. Dva tota, na katerih stoji posestvo; velikost lotov 80x120 čevljev. Le 5 minut hoda do populne železnice v Conemaugh, Pa. Dela dovolj v premoregorih ali različnih tovarnah, katere lastuje znana velika Cambria Steel Co. Radi slabega zdravja prodam po jako nizki ceni. Kdor želi kupiti prijazen in fini dom, naj piše na lastnika: Frank Pink, Box 175, Conemaugh, Pa. (24-26-1)

POZOR, SLOV. GOZDARJI!

Potrebujemo petdeset dobrih slovenskih tesačev za delati železnične vezi (Railroad Ties), kakor tudi podpore za premoregove jame (Mine Posts). Kdor Slovenec želi delo dobiti, naj sem pride in, če mogoče, prinese plančko s seboj. To delo se bo pričelo prvega februarja. Pridni delavci lahko tukaj lepe denarje zaslužijo, postopatev pa ne maramo. Dobra hrana in čista kampa pri Babcock Lumber and Boom Co. na Davis, W. Va. Ko pridete sem, pojdite naravnost na Babcock Lumber Co. Office, katera je nasproti železnične postaje (Depot) in vas bodo precej v Cross Ties Camp poslali. Vprašajte za Mr. Osborne ali pa Mr. Fred. Vierung, superintendenta Babcock Lumber and Boom Company, Davis, W. Va. (19-1-2)

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — mali oglasi v "Glas Naroda".

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovana izdaja.

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.

New York City, N. Y.

Izšel je

"Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvene, poučne in zabavne vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem poučila.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE : KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST. :

NAROČITE GA ŠE DANES.

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

30. januarja: Chicago, Havre; Stuttgart, Bremen.
31. januarja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
2. februarja: La Savoie, Havre; Majestic, Cherbourg.
5. februarja: Canopic, Cherbourg in Hamburg.
6. februarja: Paris, Havre; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.
7. februarja: America, Cherbourg in Bremen; Cleveland, Cherbourg in Hamburg.
9. februarja: New Amsterdam, Boulogne.
14. februarja: Minnekabda, Cherbourg in Hamburg.
16. februarja: Berengaria, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Duilo, Genoa.
20. februarja: Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Pres. Van Buren, Cherbourg.
21. februarja: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg.
23. februarja: Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Mongolia, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.
27. februarja: Suffren, Havre; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.
28. februarja: America, Genoa.
1. marca: Olympic, Cherbourg; Antonia, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
1. marca: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Antonia, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.

4. marca: Stuttgart, Bremen.
5. marca: Veendam, Boulogne.
6. marca: Thuringia, Hamburg.
8. marca: George Washington, Cherbourg, Bremen; Berengaria, Cherbourg; Colombo, Genoa.
11. marca: Pres. Wilson, Trst; Chicago, Havre; Canopic, Cherbourg, Hamburg.
12. marca: Paris, Havre; America, Cherbourg, Bremen.
15. marca: Aquitania, Cherbourg; Orduna, Cherbourg; Orduna, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Conte Verde, Genoa.
18. marca: Bremen, Bremen.
20. marca: Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Minnekabda, Cherbourg in Hamburg.
22. marca: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Saxonia, Cherbourg; Zealand, Cherbourg.
26. marca: Martha Washington, Trst.
27. marca: Duilo, Genoa.
29. marca: La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Orea, Cherbourg, Hamburg; Andania, Cherbourg.
2. aprila: Berengaria, Cherbourg.

HITRA POTNIŠKA SLUŽBA
od NEW YORKA do TRSTA
(preko Genova)

Najboljša in najkrajša pot po Sredozem, skom morju z našimi veličastnimi parni

COLOMBO . . . 29. jan. 8. mar.

DUILIO . . . 16. febr. 27. marca; 1. maja

Največji in najhitrejši parnik na olje za Sredozemsko morje.

Udobne kabine tretjega razreda s 2, 4 in 6 posteljami za družine in ženske. Pri okusnih obedih je vino brezplačno.

Za podrobnosti vprašajte našega agenta v vašem mestu ali pa naravnost pri

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

Italia-America Shipping Corporation
1 State Street General Agent New York

Naši zastopniki v Jugoslaviji: Jadranska Banka, Beograd in njene podružnice.

ODPULJENJA IZ NEW YORKA.
Pres. Harding . . . 26. jan.; 1. mar.
America 7. febr.; 12. mar.
Pres. Roosevelt . . . 23. febr.; 19. apr.
Geo. Washington . . . 8. mar.; 5. apr.
Leviathan 22. mar.; 12. apr.
Pišite po slovensko knjižico in cene.

UNITED STATES LINES
45 Broadway New York City
Lokalni agentje po vseh mestih.
Upravitelj za
UNITED STATES SHIPPING BOARD

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

KDOR je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh.

Pojasnita, ki vam jih samorejno dani vate dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi pripravljamo vedno le prvotne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki se niso ameriški državljan, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrnejo tekom šestih mesecev in so pripuščeni brez vsake neprilike v to deželo.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sredstva ali pa svoje iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

POZOR, SLOV. DEVARJI!

Dogarjem, posebno pa onim, ki so že delali zame, naznanjam, da sem kupil 18 tisoč akrov dobrega gozda. Zaslužiti se zamore 8 do 12 dolarjev na dan. Gozd je na visokem kraju. Dela je za 6 let. Onemu, ki želi dobro zaslužiti, se nudi najboljša prilika. Ne odlašajte! — B. Krulic, Rocky Ford, Georgia. (19-25-1)

ŽENITNA PONUDBA.

Vdovec, farmer, brez otrok, star 41 let, dobro preskrbljen se želim seznaniti s Slovenko in starosti od 35 do 40 let. Katero veselje življenje na farmi v lepem kraju Pennsilvanije in ki resno misli, naj se oglasi pod: Farmer, c/o Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York City. (24-26-1)

ZA DOLGE ZIMSKE VEČERE.

Vas razveseli prvi glasni garant ran Victor gramofon in slovensk poskočnice in petje isto Victor in delka kateri so najbolj in najglasnejši kar jih svet izdala. IVAJ PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa. Jih ima v zalogi, on je edini slovenski trgovec v celni Ameriki za Victor blago. Pišite mu po brezplačni cenik.